
Regije v Alpah prevzemajo pobudo za svojo prihodnost

Author(s): Barbara ČERNIČ MALI and Wolfgang PFEFFERKORN

Source: *Urbani Izziv*, Vol. 14, No. 2, Podoba mesta v popularni kulturi / The image of city in popular culture (december 2003), pp. 79-80

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44180490>

Accessed: 04-07-2025 10:35 UTC

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

tem probleme, in dejansko število MSP, ki se obrnejo na RRA po pomoč), tisti pa, ki za pomoč zaprosijo, pogosto nimajo pravega razumevanja za to, kaj lahko RRA ponudi. Nerealne zahteve in pričakovanja poslovnega sektorja prav tako slabšajo položaj (ker ne razumejo vloge in možnosti, ki jih ima RRA, ustvarjajo primere slabih praks in ozna-

njajo slabo kakovost in lenobo RRA), kar je še en rezultat slabe komunikacije med RRA in MSP.

Glede na zgoraj navedeno razumevanje položaja v naši regiji je naš sklep, da je projekt CROBOBUCO prinesel pomemben in oprijemljiv rezultat v smislu identificiranja resničnega problema in v tem, da je

našo pozornost preusmeril od lažnih problemov na resničnega, to je problem komunikacije.

Boštjan Ploštajner, štud. polit.,
Urbanistični inštitut RS, Ljubljana
E-pošta: bostjanp@urbinstitut.si

Opomba:

[1] Cross border business cooperation

Barbara ČERNIČ MALI
Wolfgang PFEFFERKORN

Regije v Alpah prevzemajo pobudo za svojo prihodnost

24. oktobra 2003 so se v Kranjski Gori na konferenci regij srečali predstavniki sedmih pilotnih območij, ki sodelujejo v raziskovalnem projektu EU z naslovom REGALP. Namen konference je bila izmenjava izkušenj, več kot 60 udeležencev pa je oblikovalo skupne poglede in zahteve za politiko v regionalnem razvoju ter kulturni krajini in se seznanilo z idejami za konkretne projekte.

Wipptal in Nedere Tauern v Avstriji, italijanska regija Carnia, bavarški Isarwinkel, švicarska regija Visp-Saastal, Zgornjesavska dolina v Sloveniji in regija Le Trièves v Franciji so pilotna območja, na katerih pri projektu REGALP poteka raziskovanje bližnje preteklosti, predvsem pa prihodnosti kulturne krajine v Alpah do leta 2020. V ospredju so naslednja vprašanja:

- Kateri procesi so se v zadnjih 30 letih odvijali v življenjskem prostoru in kulturni krajini Alp?
- Kakšne spremembe lahko pričakujemo do leta 2020?

- Kako lahko prebivalci/ke alpskih regij pripomorejo k preprečevanju neželenih razvojnih procesov in k uresničevanju zaželenih?
- Kaj prebivalci/ke alpskih regij v tem pogledu pričakujejo od vlad svojih držav in od Evropske unije?

Izide enodnevne konference, ki je potekala v zimsko zasneženi Kranjski Gori, lahko povzamemo v sedmih trditvah:

- **Polarizacija:** V zadnjih letih se je v Alpah povečala razlika med območji z ugodnimi razvojnimi možnostmi in tistimi, ki so v slabšem položaju. Ni pričakovati, da bi se stanje obrnilo; nasprotja se bodo kvečjemu okrepila. Poleg tega se povečuje vpliv dejavnikov zunaj Alp, med drugim tudi srednjih in velikih mest. Vpliv mest, kot so Dunaj, Ljubljana, Lyon, Milano, München in Torino, bo v prihodnje nedvomno še naraščal.
- **Obvladovanje rasti:** Na območjih z ugodnimi razvojnimi možnostmi, kot so mestne regije in

dna dolin, se bodo zahteve za različne rabe povečale: stanovanjska območja, obrtne cone, prometna infrastruktura, rekreacijska območja in kmetijski obrati vse bolj tekmujejo za najugodnejše lokacije. Tam se bodo povečale obremenitve okolja, npr. s hrupom in kemizacijo okolja.

- **Obvladovanje krize:** Na območjih z manj ugodnimi razvojnimi možnostmi se bo krčilo število delovnih mest. To bo vodilo k postopnemu zmanjševanju ponudbe osnovnih življenjskih potrebščin, krčenju socialnih storitev in javnega potniškega prometa. Nekatere regije se bodo preobrazile v izključno bivalna in spalna območja, druge se bodo popolnoma izpraznile. Ali bodo obrobni predeli Alp znova postali divjina?
- **Nove usmeritve v turizmu:** Če se bodo uresničile napovedi klimatologov, številni današnji zimskoturistični kraji, posebej tisti na srednjih ali nižjih nadmorskih višinah, ne bodo vzdržali

tekmovanja. Že zdaj bi morali začeti razmišljati o novih priložnostih. Najpomembnejša osnova za turizem v Alpah ostaja kulturna krajina. Če jo želimo ohraniti, je treba izboljšati sodelovanje med kmetijstvom in gozdarstvom, turizmom in varstvom narave.

- **Izrabiti zdajšnje potenciale:** Predstavnice/ki pilotnih območij niso poročale/i le o problemih, temveč tudi o novih priložnostih: te so zelo različne in zajemajo npr. boljšo rabo in unovčenje naravnih virov, kot sta les in voda, kmetijskih pridelkov, denimo mesa in mleka, ali pa oblikovanje regionalnih verig, s čimer bi zvišali dodano vrednost v regijah.
- **Sprejemati spremembe:** Regije v Alpah so razpete med ohranjanjem in spremembami. Prebivalstvo je do novega pogosto zadržano. Ob tem niso spremembe nič nenavadnega niti v razvoju kulturne krajine niti v razvoju družbe nasploh. Kar se je v primerjavi s prejšnjimi obdobji spremenilo, je hitrost sprememb. Na številnih področjih je mogoče govoriti o pospešku pospeška. To pogosto vodi do preobremenitev, krize identitete, in sicer ne samo pri prebivalcih/kah regij v Alpah. V odgovor se pogosto prisega na »ohranjanje identitete«. Katere? Navadno pozabljamo, da živimo z več identitetami: v gorski vasi, v mestu, kot turist/ka, kot uporabnica/k spleta. Raznovrstnost in z njo povezano negotovost je treba sprejeti in povezati z novim.
- **Krepitev sodelovanja:** Učinkovita raba regionalnih potencialov ne zahteva samo pozitivnega odnosa do mnogovrstnih sprememb, temveč tudi okrepljeno sodelovanje. Regije, ki se zapirajo ali se niso pripravljene povezovati z drugimi, bodo v konkurenčnem boju na evropski ravni zagotovo začele izgubljati. Pri-

hodnost pripada tistim, ki se zavedajo svojih prednosti in slabosti, ki so zmožne odprto sodelovati, premagovati meje poklicev in kultur ter razvijati nadsektorske, medregionalne projekte.

Konferenca regij je bila za pilotna območja projekta REGALP ena od priložnosti narediti korak k tem ciljem.

Konec uspešne konference so popestrile specialitete regionalnih kuhinj: Zgornjesavske doline v Sloveniji, italijanskega Piemonta, kantona Wallis v Švici, francoske regije Le Trièves, Wipptala in Niedere Tauern iz Avstrije ter z območja Isarwinkel na Bavarskem.

Več informacij o raziskovalnem projektu REGALP (rezultati projekta, pilotne regije, partnerji v projektu, odrezki iz medijev ipd.) je na voljo na spletnem naslovu www.regalp.at

Mag. Barbara Černič Mali, univ. dipl. ekon., Urbanistični inštitut RS, Ljubljana
E-pošta: barbara.cernic@urbinstitut.si

Wolfgang Pfefferkorn, Regional Consulting ZT GmbH, Dunaj
E-pošta: pfefferkorn@rosinak.co.at

Stik:
REGALP-Projektmanagement
Regional Consulting ZT GmbH
Wolfgang Pfefferkorn
1050 Wien, Schloßgasse 11
E-pošta: pfefferkorn@rosinak.co.at

Partnerji v projektu:
Regional Consulting ZT GmbH (A);
Geographisches Institut der Universität Bern (CH);
Cemagref, Groupement de Grenoble (F);
Alpenforschungsinstitut Garmisch-Partenkirchen (D);
Università di Udine, Dipartimento di Scienze Economiche (I);
Urbanistični inštitut Republike Slovenije (Slo)

Anja ŠULIN

Tranzitorni prostori tranzicije v kulturi

Bratko Bibič (2003)
Hrup z Metelkove: Tranzicije prostorov in kulture v Ljubljani, Mirovni inštitut, Ljubljana.

Od leta 1998 do leta 2000 je na Mirovnem inštitutu potekal raziskovalni projekt »Prostorska problematika kulturnih dejavnosti v Ljubljani«, na podlagi katerega je nastala tudi pričujoča knjiga. Avtor se v knjigi posveča problematiki preskrbe neodvisne kulturne produkcije s prostorsko infrastrukturo v Ljubljani, kjer je (ne)razpolaganje s prostorom eden od večjih strukturnih problemov s katerim se stalno spopada. Na konkretnih primerih prikaže odnos mestne in državne kulturne politike do zunajinstitucionalne kulturne produkcije.

Osrednje mesto v knjigi ima Metelkova mesto, danes center alternativne kulture in drugačnosti, ki je predvsem med tujci že cenjeno kot ena od turističnih atrakcij Ljubljane, medtem ko med mnogimi Ljubljančani neupravičeno še vedno velja za center narkomanov in kraj množičnega popivanja mladih. Metelkova je od leta 1991, ko se je začelo obdobje degradacije, doživela številne spremembe. Od namernega poškodovanja in podrtja nekaterih objektov, splošne fizične degradacije, segregacije in naposled tudi neutemeljene